

**GUIA
D'ACTUACIÓ
PER ATURAR
LES
VIOLÈNCIES
PATRIARCALES**

Festa Major Alternativa, Manresa 2023

Introducció

Fruit del procés engegat per col·lectius i individualitats dels moviments socials vinculades a la Festa Major Alternativa de Manresa (FMA), proposem aquest protocol/guia d'actuació per acabar amb les violències i discriminacions contra les dones i les dissidències sexuals i de gènere, que es donen en els múltiples àmbits de les nostres vides, inclòs l'espai públic i en context d'oci nocturn. L'objectiu d'aquest protocol és proporcionar eines per a garantir espais on tothom pugui gaudir en igualtat de condicions, tenint en compte que l'espai públic és un espai de reproducció de relacions socials discriminatòries i desiguals, fruit del sistema de dominació patriarcal. Aquest es materialitza en violències i agressions, però també en conductes i pràctiques discriminatòries més normalitzades i invisibles, que es reproduïen de forma conscient o inconscient. Apostem per una resposta que incorpori tant la prevenció, la intervenció comunitària, la sensibilització i la formació, com l'autodefensa transfeminista i el suport mutu.

Des d'una mirada restaurativa, posem el focus en el benestar i l'acompanyament a la persona que ha rebut l'agressió o la conducta discriminatòria, sense jutjar o qüestionar la seva experiència i sentiments. Amb l'objectiu de promoure una reparació del dany causat i buscant que la violència no es repeteixi.

El protocol s'enmarca dins de l'estratègia del moviment popular, col·lectius i individualitats de la ciutat que treballen de forma continuada per a erradicar les violències i discriminacions patriarcals i altres formes de violències i discriminacions existents en la nostra societat.

Volem gaudir de la festa.

Premisses

1. Aquest protocol va orientat a oferir eines per a la transformació de violències socials, comunitàries i interpersonals. Considerem que la responsabilitat de la gestió de les violències i discriminacions és de totes. **En cas de necessitat d'una intervenció o acompanyament extern, es pot demanar suport a les barres o dirigir-vos directament al Punt de Gestió d'Agresions (PGA).**
2. El focus d'actuació i dels esforços d'abordatge de les violències i discriminacions d'aquest protocol és **l'acompanyament i la recuperació de la persona agredida**. Tot i que el punt és específic de violències patriarcals, **s'atendran també altres casos de violència derivada del sistema de dominació** (racista, capacitista, etc) i es contactarà amb col·lectius i persones que acompanyin aquest tipus de situacions. Alhora, es prioritzarà una **mirada interseccional** a l'hora d'actuar, que ens permeti pensar les respostes amb complexitat, evitant agreujar les violències estructurals que ja pateixen persones de determinats col·lectius.
3. Una agressió o una conducta discriminatòria és una materialització, en forma de violència comunitària i interpersonal, del sistema heteropatriarcal. És un abús de poder i/o una forma de càstig d'una persona sobre una altra: no és un malentès, ni un conflicte personal.
4. Es respectarà en tot moment **l'autonomia i l'agència de la persona agredida** i l'acompanyament anirà orientat a assegurar que rep la informació necessària i l'assessorament correcte.
5. **Es buscarà la responsabilització i la reparació per part de la persona que ha comès l'agressió** o la discriminació, evitant reproduir una lògica punitiva que abordi la situació a curt termini però sense evitar la repetició de les conductes. **Cal evitar les mostres de complicitat i comprensió** amb la persona que ha agredit i mantenir-se contundent respecte a la desaprovació davant les seves accions, **involucrant al seu entorn**, si el té, en aquestes, buscant també la responsabilització comunitària.

6. S'aplicarà el principi de **confidencialitat** per a respectar la intimitat de les persones implicades i evitar els efectes indesitjats de l'estigmatització a la víctima que, malauradament, s'associen a aquest tipus de situacions. També s'evitarà fer rumorologia sobre la persona agressora, especialment si es tracta d'informació de segones fonts, no contrastada i que no sabem del cert.
7. **Les respostes i intervencions es revisaran** de forma col·lectiva i crítica un cop finalitzada la FMA per proposar millores i extreure'n aprenentatges per a futurs abordatges. Tot és qüestionable si és col·lectiu i constructiu.

GUIA D'ACTUACIÓ

- **No donem per fet els pronoms ni la identitat de ningú.** Parlem en llenguatge neutre, esperem a veure com es nombra a si mateixa o preguntem com vol ser tractada
- **Valorem la situació** en base a les premisses del protocol (gravetat de l'agressió, si és puntual o reiterada, possibles alteracions per consum de substàncies, edat...)
- Si ens trobem en una situació d'exaltació, el tema ens toca personalment o ens activa, ens desregula, tenim implicacions emocionals... **valorem si podem seguir les pautes d'acompanyament o si és millor que faci l'acompanyament una altra companya.** Procurem cuidar-nos entre totes.
- **Evitem reproduir estereotips** i discriminacions fruit d'altres formes de dominació, com el racisme, el classisme o el capacitisme.
- **Busquem la implicació i aliances en l'entorn** de les persones que han agredit i que han rebut l'agressió per a no deixar-les soles i dependents del PGA, i per evitar que es torni a produir la discriminació o violència.

A cada torn hi haurà un mínim de 2 persones, per tant, procurem **no desatendre cap dels acompanyaments** (per exemple, no deixar sola a la persona que ha viscut l'agressió per intervenir amb la persona que ha exercit l'agressió).

Aquest acompanyament es farà tant per a agressions que s'estan donant al mateix espai de festa com per a **agressions viscudes en el passat**.

CAP A LA PERSONA QUE HA REBUT L'AGRESSIÓ

- Quan ens expliqui la situació, **mantenim la calma**, evitant exaltar-nos o indignant-nos més que ella procurant **acompanyar-la en la seva regulació emocional**
- Procurem establir una **relació de confiança**, mostrant explícitament la voluntat d'acompanyar-la amb **escolta activa**: no qüestionem, jutgem, tallem i evitem donar consells o promeses de que "tot millorarà fàcilment". Li podem preguntar: **com estàs? què necessites?**
- Li oferim un **espai de tranquil·litat** i comoditat on poder seguir l'acompanyament o **fer el que necessiti** (calmar-se, trucar a algú, descansar, plorar, expressar ràbia...)
- **Seguim la seva presa de decisions**, contemplant múltiples possibilitats: voler desfogar-se, buscar una persona del seu entorn, tornar a casa, tornar a la festa, buscar atenció mèdica...**li facilitem suport si en necessita** (li deixem el mòbil o li facilitem un número telefònic, l'acompanyem a casa, l'ajudem a buscar a una amiga...)
- **No exposem a la persona anant a buscar qui l'ha agredit** abans de preguntar-li què vol fer amb això, per evitar les conseqüències que pot patir la persona agredida
- Quan la persona estigui en un **estat de menys alteració**, i si considerem adequat, podem informar de **diferents possibilitats i recursos per donar continuïtat** al procés amb les següents accions:

Mediació dins del propi espai

1. Procurar fer un acompanyament i/o que la persona estigui en un estat de certa **calma i regulació abans de proposar aquest procés**

2. **Valorar els possibles impactes negatius:** revictimització, escalada de la violència, exposició, posicionament de l'entorn... davant d'aquesta actuació
3. **Demandar si vol intervenir directament** en la mediació **o si vol que nosaltres o algú del seu entorn hi participi** o es faci càrrec del diàleg
4. Cal **procurar que la persona que ha exercit l'agressió hagi fet el procés descrit en el punt 1** (explicat a l'apartat d'acompanyament cap a la persona que ha exercit l'agressió, a continuació). **En cas de no ser així, s'abordarà la gestió per separat i no es forçarà una mediació.**

Donar informació

- **Col·lectius**
 - Acció Lila
 - Aamas
 - L'aldarull

- **Recursos institucionals**
 - SAI
 - SIAD
 - SIE

- **Emergències / denúncies**

En aquest punt és molt **important informar amb el màxim coneixement possible, mostrant sempre els pros i contres d'acudir a aquests recursos** (ex. possible notificació policial si es fa un parte mèdic, situació administrativa irregular, proves d'agressió sexual només contemplan l'adn, dificultat del procés legal, revictimització...) per a que la persona pugui prendre decisions amb el màxim de coneixement possible i no posar-se en situacions de risc.

- Atenció mèdica
- Denúncia policial

CAP A LA PERSONA QUE HA EXERCIT L'AGRESSIÓ

Valorem l'actuació en base a quina de les següents situacions ens trobem:

Discriminació o violència amb voluntat de comunicació per part de la persona agredida

- Farem la intervenció amb tarannà tranquil però ferm
- Ens hi dirigim amb un perfil baix intentant rebaixar el conflicte o prevenir la possible escalada d'agressivitat
- Buscarem la complicitat amb els seu entorn
- Parlem del fets/actituds que no es permeten a la plaça (sense posar adjectius o una identitat, p.ex. agressor, machi...)
- Si podem, utilitzar el recurs dels fets observables/objectius (p. ex. has tocat el cul a aquesta noia, tal persona ha vingut a dir-nos que s'ha sentit així...)
- Apelem a l'autorregulació propia

Mitjançant el **diàleg i l'assertivitat**:

1. Procurar la **consciència del dany** causat (l'impacte que pot tenir en l'altre persona i/o en l'entorn, l'empatia) si mostra una actitud **d'obertura a reflexionar**
2. Facilitar la **responsabilització**, és a dir, fer-se càrrec d'aquest impacte **sense justificar-se o culpabilizar** a la persona agredida de la propia actitud
3. Que hi hagi voluntat i **compromís de reparació** del dany causat a la persona agredida, **en base a les seves necessitat**
4. Garantir que **no repeteixi** l'actitud de discriminació o violència
5. Oferir **recursos per a donar continuïtat** al procés:
 - Col·lectiu Entre nosaltres

Situació continuada o repetida, cap a persona(s) que no es coneixien prèviament o despersonalitzada

Per exemple, detectar tocaments no desitjats a diferents persones, invasió de l'espai personal o "bavoseig", actituds i comentaris de rebuig cap a persones dissidents sexuals i de gènere de forma directa o en genèric.

Activem directament els **passos descrits al punt 1**, valorant que aquesta actuació no exposa a una persona (per haver-lo fet a varies, perquè és una violència molt visible i identificable des de fora, perquè el contingut és simbòlic o abstracte enlloc de dirigit cap a una persona en concret)

Situació de violència greu

L'objectiu és que **pari la violència i assegurar la integritat** de les persones agredides, amb el menor impacte possible cap a elles i cap a les persones que es troben a la plaça

- **Expulsar** a la persona de la plaça, si tenim indicis de que pot augmentar el nivell de violència, procurem buscar el **màxim suport** possible per a realitzar l'acció sense que escali la violència
- Es realitzarà la **coordinació en base al protocol d'emergència de l'Alternativa**

4. Funcionament

Plaça Puigmercadal

El Punt de Gestió d'Agresions (PGA) estarà situat a l'entrada de la plaça per la muralla, al fons de la plaça, just davant del mercat. Hi haurà dues persones al punt físic fent sensibilització a la gent que passi, i preparades per a fer acompanyaments.

Hi haurà dues persones més que exerciran de punt mòbil, les quals aniran visiblement reconeixibles com a PGA.

De forma addicional, a cada barra hi haurà una persona de referència que s'encarregarà d'acompanyar les persones que s'hi adrecin al punt físic del fons de la plaça i estaran en contacte amb la resta de persones de PGA i Seguretat.

Plaça de la Música / Terrasetta

No hi haurà punt físic, sinó que constituirà en una persona que estarà fent barra i anirà visiblement reconeixible com a PGA. Si convé, actuarà en coordinació amb Seguretat.

Durant les nits del dissabte 19 i el dimecres 23, a més de la persona de referència a la barra, hi haurà una punt mòbil, format per una parella itinerant visiblement reconeixible

Les persones que facin torn, així com les persones que facin seguretat, hauran d'haver assistit obligatòriament a la formació prèvia i hauran de conèixer el protocol en profunditat. Quan les persones facin torn, no podran estar sota l'efecte de drogues. Qui faci torn, portarà una distinció.

Per comunicar-se amb el PGA hi haurà tres opcions:

- Apropar-se al punt i dirigir-se a les persones que estiguin fent torn.
- Apropar-se a la parella itinerant que porti el distintiu.
- Dirigir-se a una de les barres.